ب) تناسب معنای وسائط فیض با کلمه‌ی «آلاء»

خُب، اگر به این معنا شد چه ربطی به وسائط فیض دارد؟! به این صورت: یعنی وقتی یک نعمت و فیض وجودی می‌خواهد به این برسد، خدای متعال «آلاء» را قرار داده است. «آلاء» یعنی تا به او برسد پی در پی وجوداتی هستند که در رتبه‌ی یک دیگر هستند؛ در طول یک دیگر. فیض وجود از او به این می‌رسد. او به واسطه‌ی فیض بعدی می‌دهد. همینطور، تا می‌رسد به مخلوقی که فیض را دریافت کرده است. پس «آلاء اللّه» چرا به‌معنای وسائط است؟ خُب، وسائط جمع است، شیء که یک واسطه بیشتر نمی‌خواهد؟! وسائط هستند، این وسائط طولیت دارند. در عرض هم نیستند. پشت سر هم می‌آیند. یکی، یکی، یکی تا می‌رسد به آن.

بنابر این احتمالی که به ذهن من آمده است، چرا روی مبنای قاضی سعید که «آلاء» را به‌معنای وسائط گرفته‌اند، آن معنا با معنای لغوی هم جور است؟؛ چون در معنای لغوی «آلاء»، پی در پی آمدن است. وسائط فیض در طول هم و پی در پی فیض را به مادون و به اخص ممکناتی که از نظر رتبه‌ی وجودی خیلی پایین هستند، می‌رسانند. به تعبیر کلاسی خودمان می‌گوییم: قوس نزول و امکان اشرف و اخص. امکان اشرف در قوس نزول بود و امکان اخص در قوس صعود بود. شما نمی‌توانید هیچ مرتبه‌ای از پایین‌تر را طی کنید و به بالاتر برسید مگر این‌که از آن طی کنید. کما این‌که وقتی می‌خواهد از آن بالا بیاید، فیض وجود این‌چنین است.

بازبینی #1
ایجاد شده 27 ژوئیه 2024 14:16:55 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 ژوئیه 2024 14:22:52 توسط ... .